RESIDENCE SUPERIEURE AU TONKIN
DEPOT LEGAL

NĂM THỨ MƯỜI MỘT. — SỐ THỨ 1985

MỖI SỐ : 0$02

NGÀY THỨ BẢY 27 OCTOBRE 1923

Trung Bắc Tân Văn

中北新聞

DEPOT LEGAL
INDOCHINE
N° 1677

MỖI NGÀY RA MỘT SỐ

	Trong Hội-Thánh	Ngoài dân Đại-Pháp	Nước ngoài
Một năm. .	6$00	6$80	6$30	6$30	6$60	12$00
Các làng và Các công-sở	»	8.60	8.60	8.00	9.00	»
Sáu tháng.	3.00	3.50	3.20	3.20	3.30	6.00
Ba tháng .	1.50	1.75	1.60	1.60	1.65	3.00
Một tháng.	0.50	0.60	0.55	0.55	0.60	1.00

Les abonnements partent du 1er et du 16 de chaque mois

Toutes les lettres destinées à la rédaction doivent être adressées au directeur
61-63, Rue du Coton, Hanoi

Fondateur : F. H. SCHNEIDER
Directeur : NGUYỄN-VĂN-VĨNH
Rédacteur en chef : PHẠM-HUY-LỤC
Administrateur gérant : NGUYỄN-V-LUẬN

Adresse télégraphique :
TRUNG-BẮC-TÂN-VĂN HANOI
TÉLÉPHONE N° 150

ANNONCES
Decomptées à raison de 3 lignes au centimètre de hauteur, sur 0=065 de large
4e page
Une seule insertion. . . . 0$30 le c/m
Par contrat annuel
Par centimètre et par insertion. . . . . : 0$18 le c/m
Réclame dans la 1re page. . . . 2$ la ligne
Annonces judiciaires et légales. 1$50 le c/m
On traite à forfait pour les contrats importants.

Làm việc hết bổn-phận

MỘT CÁI GƯƠNG TỐT CỦA MỘT NGƯỜI NHẬT-BẢN TRONG CƠN TAI-BIẾN ĐỘNG ĐẤT VỪA RỒI

Nói rằng làm việc hết bổn phận thì mới nghe tưởng là một chuyện tầm-thường lắm. Người ta đã có thân ở đời, ai là chẳng phải có một cái chức-nghiệp nhất định, mà đã đặt mình vào một cái chức-nghiệp nào thì ai mà lại chẳng phải lo hết bổn-phận về cái chức-nghiệp của mình; làm ông quan thì tất ai cũng phải ngày ngày hai buổi ở chốn công-đường, làm dân lý chính; làm ông thợ thì tất ai cũng phải một ngày làm giờ ở trong công xưởng, mải dục rửa cưa : làm ông lái buôn thì tất ai cũng phải mua hàng bán hàng; làm ông trai cày thì tất ai cũng phải cày ruộng cấy lúa: còn có cái sự-nghiệp gì lạ, cái công-đức gì to đáng kể với người đời mà người đời đáng lấy làm khen ngợi nữa. Phải, cái lẽ cổ nhiên là vẫn thế thật: mình làm việc hết bổn-phận của mình, thật vẫn không lấy gì làm lạ; nhưng nói thì tưởng dễ mà làm thì thật khó; ta thử nhòm khắp xung quanh mình ta mà ngẫm nghĩ đến chính cả thân ta nữa: trong đời biết bao nhiêu kẻ làm nghề này, người làm nghiệp khác, mà hỏ-dễ đã được mấy người thật làm việc hết bổn-phận mình đâu; làm ông quan có phải cứ chiếu lệ ngồi công-đường, làm dân lý chính là hết cái bổn-phận làm quan đâu: thử hỏi trong quan trường hỏ-dễ đã được mấy bậc thật là cần cán công minh, hưng dược lợi cho dân, trừ được tệ cho dân mà không có những chuyện tác phúc tác oai, đổi trắng thay đen, rán sành ra mỡ? Làm ông thợ có phải chỉ ép mình vào trong công-xưởng, mải dục rửa cưa là hết cái bổn-phận làm thợ đâu: thử hỏi trong công-giới hỏ dễ đã được mấy tay thật là khéo tay nhanh mắt, nay nghĩ ra kiểu mẫu này, mai chế ra khí-dụng khác mà không có cái tệ ăn hở ở rẻ, tiền thầy bỏ đây, cơm chủ tối ngày? Làm ông lái buôn có phải cứ khệnh-khạng mua hàng bán hàng, hà miệng chờ ho, ngồi chực cái hạnh-vận ở đâu đưa tới là hết cái bổn-phận nhà buôn đâu: thử hỏi các ông chủ-hiệu hỏ dễ đã được mấy ông thật có thương-tài thương-đức, thành tín cần kiệm, mà không có những chuyện mua lật bán lừa? Làm ông trai cày có phải chỉ hình-hạc cày ruộng cấy lúa, trông cây trông quả, ngồi đợi cái thời trời may được rủi thua là hết cái bổn phận nhà nông đâu: thử hỏi các ông chủ điền hỏ dễ đã được mấy ông thật chịu tiến chủng cải lương, chăm-chỉ kỹ càng mà không có cái tệ làm chơi ăn thật? Cứ nói là ai có bổn-phận người nấy, mà người làm việc không hết bổn-phận, trăm người có dễ cũng tới chín mươi người; thứ nhất ở một cái xã-hội hư-nguỵ cầu-thả đã thành phổ-thông tập-quán như xã-hội ta bây giờ thì cái người làm việc hết bổn-phận lại càng hiếm có lắm.

Người mình chắc không ai còn lạ gì người Nhật-bản ở một nơi hải-đảo, địa-lợi vật-sản cái gì cũng kém mình nhiều, mà trong có mấy chục năm trời nay, nước dương yếu mà mạnh lên được, dương nghèo mà giàu bạo được, địa vị cũng sấp si được với liệt cường Âu Mỹ, vẻ vang lừng lẫy cả một góc trời đông này: cái nguyên nhân bởi đâu mà được thế? ta không cần kể các cái ưu điểm khác của họ; ta hãy đan cử một cái đức tính rất tốt của họ là cái tính làm việc chịu hết bổn-phận, cũng đủ khiến cho ta phải biết thẹn với họ nhiều.

Coi ngay như trong cơn tai-biến động đất vừa rồi, cái tai-biến ghê-gớm lạ-lùng thay! Người mình nhớ ơn đất nước không gặp phải cái tai-biến như thế bao giờ, nói dại giá rủi mà gặp ra thì thật là nhất bại đỏ địa, chứ còn mong đến đời nào tỏ phục nguyên-khí được nữa, mà người Nhật bản nào có vị cái tai-biến dữ-dội đó mà tổn chút nào đâu. Ấy cũng nhờ về cái dân-tính tốt hơn mình, trong nước người nào làm việc gì cũng phần nhiều là làm được hết bổn-phận cả. Cứ trong báo tây gần đây kỹ-thuật về chuyện động đất ở Nhật-bản, có lẽ làm khen ngợi nhất là một người Nhật làm ở sở vô-tuyến-điện Tomioka, suốt trong ba ngày trời, lương thực tuyệt hết, người giúp việc cũng chẳng có mống nào, ngồi ở giữa bốn bề nước dọc lửa ngang, nhà cửa nhân dân sạch sành sanh mất cả thành một cái kiếp hỏi, mà chính cái chỗ dư có một thân mình với một bộ máy dây cũng vẫn rung động rầm-rầm, không biết giờ nào phút nào sẽ hóa ra một đống tro tàn hay cuốn tuốt-tuốt vào trong vòi rồng nước biển, cứ luôn tay ở máy để báo tin cho thế-giới biết và gọi các tàu đi gần đấy đến cứu viện cho, ở đâu có điện-tín đến hỏi tin cũng trả lời ngay rành-rõ tử-tế, lúc nào cũng điềm tĩnh lễ phép không hề bao giờ thấy rối trí chốn lòng; nhờ có một người làm việc hết bổn-phận như thế mà các nước ngoài mới biết tin-tức ở nước Nhật, mới có tàu lương tải lại, mới có đồ cứu viện tới nơi, mới có những cuộc quyên trợ nhộn-nhịp xôn-xao ở Pháp, ở Mỹ, ở Anh, ở Ý, ở Tàu cùng khắp hết mọi nơi kể của người công, mà gỡ nỗi cái cấp nạn nhiên mi đảo đề.

Ôi! một người làm việc biết lo hết cái bổn-phận của mình, thì cũng đã là một cái hay cho nước mình lắm.

T.

Âu-châu điện-tín

VÔ-TUYẾN-ĐIỆN

Bordeaux, ngày 26 Octobre 1923

Hội-đồng các quan thượng-thư

Ngày hôm thứ tư tại hội-đồng các quan thượng-thư, quan Nội-vụ bộ có trình bày về cái tình-trạng nội-vụ.

Quan Canh-nông bộ thượng-thư có đệ trình quan Giám-quốc kỳ một bản chỉ-dụ đặt một sở thí-nghiệm các hạt giống, và kén các loài cây.

Quan phó thượng-thư bộ Chuyên-môn học và quan phó thượng-thư bộ Điện-báo có trình bày với các quan thượng-thư về một bản dự-thảo luật pháp. Bản dự-thảo luật-pháp ấy nói về sự mở mang việc học chuyên-môn và các vấn-đề quan hệ trong việc điện-báo quốc-tế.

Việc nước Đức

Các viên phóng-sự nhà báo *Les Débats* có nói cái phong-trào biệt-lập một ngày một lan rộng ra, và các quan chức nước Đức không cự lại cũng thêm kịch-liệt.

Ở Wiesbaden, và ở Aix-la-Chappelle có xảy ra một vài việc lôi thôi.

Còn như việc một tải tờ báo nói rằng ở đất Palatinat có mấy người muốn dựng một chánh-phủ Cộng-hòa độc-lập, nghe đâu các người đề xướng lên việc ấy chưa định quyết ra làm sao cả. Trong buổi hội-nghị ở Spire ngày thứ tư mới rồi các nhà thân-hào định rằng ai nấy sẽ về bàn với những người cử mình đến dự-nghị.

Quan thủ-tướng Stresemann, quan thượng thư bộ Nội-vụ, quan phó thượng các miền trù bình, và quan thượng thư Brauns sẽ đến Wespathie hôi-nghị với các đại-biểu của các hội-đồng chánh-trị, của các hội-đồng kinh-tế trong miền trù-bình, các đại-biểu của các chánh-đảng, và của các hội trong tỉnh.

Tại Berlin xem chừng có cái phong-trào rối loạn. Hội-đồng trung-ương của đảng Cộng sản có yêu-cầu chánh phủ lập tức bãi việc thiết quân-luật và cho phép nhà in Drapeau Rouge lại được mở cửa.

Việc phản-động cách mệnh ở Hy-lạp

Có tin rằng cái phong-trào phản-động cách-mệnh ở Hy-lạp xem chừng đã ngăn nửa được. Ở đất Macédoine thì trừ miền ở phía đông thành Salonique không kể, còn cái phong-trào ấy vẫn còn. Tại đất Peloponèse, là nơi có đội hải quân của chánh-phủ bỏ vi, tướng Metaxas vẫn kháng cự chưa chịu. Nay mai có lẽ quân linh chánh-phủ đến tuần tiễu ở Corinthe. Tại Athènes đại-tá Gonatas, và đại-tá Plastiras có tuyên-bố rằng các ông quyết chí trừng trị những kẻ phiến loạn.

Việc ở đất Syrie

Quan tổng ủy-viên Pháp ở Syrie có tuyên bố rằng các điều khoản biệt đãi liệt quốc ở Syrie đến ngày 1er Novembre này sẽ bãi đi, vì việc ủy-quyền cho nước Pháp bảo-hộ đất Syrie và đất Liban hiện nay liệt-quốc đã ưng chuẩn rồi. Nay mai sẽ lập các tòa án mới, cho dân các nước trước kia được hưởng các quyền lợi đặc biệt. Từ nay cho đến khi các tòa án ấy lập xong, việc tư pháp vẫn để như cũ.

Tàu André Lebon tại Marseille

Tàu *André Lebon* đã tới Marseille. Người đứng đón để mừng tàu ấy đông lắm. Tàu ở cõi Viễn-đông trở về. Trong khi Nhật-bản bị thiên tai dữ đội mới rồi, tàu ở hải cảng Yokohama. Ông chánh Giám-đốc hãng tàu biển khen ngợi các viên-chức cùng thủy-thủ về công việc giúp đỡ người Nhật trong buổi động-đất mới rồi, mà đã được người Nhật người Anh người Mỹ ở Nhật-bản khen ngợi.

MỘNG ẢO CỨ ĐÂU

Mới rồi ở Anh-cát-lợi có một câu chuyện chiêm bao rất ly-kỳ:

Bà vợ ông chủ chiếc tàu buôn Le Serge, một đêm nằm thấy cái chiêm bao thảm thắt thương. Bà thấy cái tàu của chồng bà chạm phải một cái tàu khác rồi đắm, song thủy-thủ đều thoát nạn cả. Tỉnh dậy bà lấy làm lo lắm, vội vàng đi đến chỗ luân-thuyền tổng-cục, kể lại chuyện chiêm bao cho mọi người nghe; song ai nấy đều yên ủi bà rằng: mộng ảo cứ đâu. Ngờ đâu vài giờ sau, quả nhiên ở công-ty nhận được một bức vô-tuyến-điện nói chiếc tàu Le Serge bị đâm rồi. Bây giờ mới biết là cái chiêm bao của bà chủ tàu cũng ứng nghiệm thật.

Tin Trung-hoa

Ngày 18 Octobre 1923

Hoàng-thiệu-Hùng sang đánh Nam-ninh

Hoàng-thiệu-Hùng đánh lấy lại được Hùng-châu, lại kéo quân sang đánh Nam-ninh.

Tổng thống mới nhận chức

Tào-Côn định nhận chức tổng-thống ở Cư nhân-đường và tuyên bố thệ từ ở Hoài nhân-đường.

Việc tuyên-bố hiến-pháp sắp cử hành

Ngộ-cảnh-Liêm đánh giây thép cho các nghị-viên ở Thiên-tân và ở Thượng-hải về Bắc-kinh để tham dự việc tuyên-bố hiến-pháp.

Các báo ở Thiên-tân đối với bọn Ngô-cảnh-Liêm

Các nhà báo ở Thiên-tân ghét Ngô-cảnh-Liêm mất hết nhân-cách, định rằng từ bây giờ về sau, Ngô tổ-chức việc gì, cũng không đăng báo.

Nội-các sai người đi dón Tào Côn

Nội-các mở đặc-biệt hội-nghị, đánh giây thép cho các tỉnh biết việc đại tuyển (bàu Thống-lĩnh) đã thành, giao cho Nội-bộ trù liệu các điển lễ khi Thống-lĩnh nhận chức, và cử Viên-nãi-Khoan làm đại-biểu sang Bảo-định đón Tào-Côn.

Tào-Côn dự trù lòn phi

Tào-Côn liệu trước rằng khi nhận chức ban thưởng mất nhiều, và những người bỏ phiếu cũng còn yêu cầu, đánh giây thép gọi Vương-khắc-Mẫn sang Bảo-định để bàn việc trù khoản, Vương cáo đau không đi.

Nghị-viên đòi tiền

Các nghị-viên đòi tiền bỏ phiếu. Vương-thừa-Mân phải sang Thiên-tân trù khoản mỗi người một nghìn đồng.

Các phái ở Thượng-hải đối với việc bàu Thống-lĩnh

Các phái ở Thượng-hải khai hội, quyết nghị đánh giây thép đi khắp cả các tỉnh, không công nhận việc đại tuyển, cùng với chánh-phủ Bắc-kinh quyết tuyệt, xin các tỉnh ở tây nam dự bị lương thực khí giới, để cử binh về đánh Bắc-kinh, và đục một tấm sắt to, khắc họ tên những nghị-viên bỏ phiếu treo ở dưới cờ.

HÀI ĐÀM

Lão thượng đa tình

Một ông tuổi đã khá cao mà vẫn còn thích vợ lắm. Vợ đi đâu cũng đi theo đuôi. Bà nọ lấy làm bận-bịu khó chịu, một hôm đi đến một quãng vắng, quay lại bảo ông :

— Này, ông, tôi mới học được một phép tiên tài lắm.

Phép gì ?

Như tôi đương là đàn-bà, đọc một câu thần-chú, tự-nhiên hóa ngay ra đàn ông !

Ông nghe nói giật mình.

— Trời ơi ! Bà định hại tôi hay sao mà bà đi học cái phép quái-quỷ ấy ?

— Tôi không định hại ông, nhưng mà nếu đi đâu ông cũng cứ đi theo đuôi thì có lúc tức mình tôi hóa *phăng-xi-tô* ra đàn-ông, xem ông còn theo nữa hay thôi !

Ông kia sụt-sùi khóc :

— Từ nay tôi không đi theo đuôi bà nữa, tui bà cứ là đàn-bà nhé !....

Nói rồi lủi thủi đi về trông thương thương quá.

Sơn-phong

MỘT TRẬN ĐÁNH GHEN Ở TRÊN TÀU BAY

Ở bên Anh-cát-lợi có một chiếc tàu bay chở hành-khách từ Londres đến Manchester, khi tàu đang bay, thì trong bọn hành khách bỗng có hai người vì việc ghen tuông đánh nhau tùi bụi, người hoa-tiêu vội vàng cho tàu hạ xuống, thành ra tàu nỗ vỡ tan tành, hành khách chết cả thảy mất 5 người. Hai người đánh nhau đó là M. Grim haw và M. Armitage xuân-xanh mới đôi mươi có lẻ.

MỘT NHÀ TRIỆU PHÚ BÁN BÁO LẺ NGOÀI PHỐ

người ta kể chuyện có một người triệu phú Hoa-kỳ tháng trước đây phải làm nghề bán báo lẻ ở ngoài phố ở thành Havre để kiếm ăn.

Người ấy tên là Paul Bottize sinh ở Pozzle, nước Ý; ông thân-sinh ngày xưa là một viên quan võ nước Áo, mẹ là một người nước Ý. Cha mẹ anh em bị nạn chết cả, Bottize bèn sang nước Pháp. Sau đi làm bồi cà-phe ở một nhà khách-sạn ở Monte Carlo. Sau hắn lại sang Californie, và New Orléans, thì hắn lại nhập tịch Hoa kỳ. Hắn làm ăn ở Hoa-kỳ một ngày một khá, dần dần tạo được nhiều ruộng đất, trở nên giàu có. Đến năm 1921, hắn sang chơi Âu-châu. Trước nhất sang chơi Paris, rồi đi sang Berlin, rồi lại sang nước Ý. Đến nước Ý trong mình có 7000 đồng-bạc kim tệ, bị tịch biên mất cả, (Ý chừng những người ở nước Đức ra mà mang tiền vàng đều bị tịch biên hết thôi. Nhưng có lẽ một là Bottize không có giấy cần cước chắc chắn, hai là chánh phủ nước Ý lắm lần mà sinh ra việc như thế, chứ cái lệ Ý có thi hành với người ngoại quốc đến nước Đức đâu). Sau người ấy lại sang Pháp mà đến thành Havre hết tiền tiêu phải làm tạm nghề bán báo.

Người ấy viết thư về Hoa-kỳ để lấy tiền, nhưng mãi chẳng thấy tin tức gì. Mới đây quan lãnh-sự Hoa-kỳ đã tra xét được rõ cần cước. Và lại tiếp được 500 đồng để giao cho người ấy, ngài lại được tin rằng nay mai sẽ gởi đến 150.000 đồng, nghĩa là độ 2 triệu rưỡi quan nữa, và hiện nay Bottize có một sở nuôi sò và nhiều ruộng đất ở Hoa-kỳ.

PHẾ-ĐẾ NƯỚC ĐỨC TÙNG TIỀN

Báo Sun-Day-Express nói rằng : phế-đế nước Đức bây giờ đã thấy tùng tiền lắm, phải bán đến cả vườn đất, mà chắc rằng sau này sẽ phải bán đến cả hai chiếc ô-tô và một phần các đồ nữ-trang cùng các đồ bàn ghế gia-dụng.

Cuộc điều-tra về việc làm tự-điển Việt-Nam

Bàn góp về những tiếng Huế và tiếng Bắc khác nhau

Thấy ông Ng thúc-Nha đã có công biên tập về mục này, tôi xin biên-đông-tinh với ông mà bàn góp một đôi điều cùng quí-độc giả.

Nay hãy xin qui báo làm ơn cho đăng lục vào báo-chương, còn chỗ tôi với ông, tuy rằng chưa ai biết ai, mà chúng tôi ở gần nhau, thế tất có ngày gặp gỡ, chúng tôi sẽ đàm đạo cùng nhau, ấy cũng là một việc tiêu-khiển, chắc là ông cũng được đồng tình với tôi vậy.

Trước hết tôi nên bày tỏ một điều về giọng nói hai xứ Trung Bắc có khác nhau những gì và muốn làm thế nào cho quốc-âm có thể hợp nhất được : Giọng đương thường phân biệt những vần R với D (hoặc Gi). . . S với X. . . và Ch với Tr. Giọng đường ngoài phân biệt những vần nặu ám N với Ng như An với Ang v. v. C với T như Ác với Át v. v, và hai dấu (?) với (~).

Vậy muốn cho được hợp nhất thì phàm những chữ mà người đường trong đã dùng mấy vần R với D (hoặc Gi), S với X và Ch với Tr; thì người đương ngoài chớ nên tự tiện sửa đổi. Còn phàm những chữ mà người đương ngoài đã dùng mấy vần nặu ám N với Ng, C với T, cùng là dấu (?) với dấu (~), thì người đường trong cũng chớ nên tự tiện sửa đổi.

Có được như thế thì mới mong có ngày hợp nhất quốc-âm, bằng không thì thật là một điều khó lòng hiện bạch.

1°) Hung, ở Huế vẫn có « hung » là hung dữ, hung tợn, hung hoang v v. cũng chẳng khác gì nghĩa chữ hung (chữ nho) thì ngoài Bắc trong Nam đều có cả. Nhưng hung mà có nghĩa là nhiều, ấy cũng bởi nghĩa nọ mà qua độ thường mà ra vậy. Ma muốn dùng chữ ấy thì tất phải để sau một « tiếng chỉ được tánh » gì mới xuôi. như : nhiều hung, đẹp hung, dữ hung, và hiện hành hung cũng được, chứ chẳng phải là nhiều mà thôi, người ta cũng có nói ăn hung, làm hung v. v. nhưng đó khác nghĩa với « nhiều » xa lắm.

2°) — Tiệm nguyện bởi chữ nho điểm mà ra, tiếng ấy tưởng cũng đã phổ-thông rồi, chứ không riêng gì một chỗ Huế.

3°) — Lượm là (lượm); chứ còn (lặt) mới là nhặt.

4°) — Ôm, tuy vẫn nghĩa là gấy, nhưng hễ khi nào nói đến sự đau vẫn thường nói là « đau ôm ».

5°) — Ngước, nghĩa là rước, mà «ngước» là một tiếng xứ quê, ở kinh-thanh ít nói đến, còn với rước ở Huế dùng phân biệt lắm.

6°) Rằng nấy, mà nghĩa là « bao nhiêu » thì cũng chỉ có một đôi vùng hôn quê dùng mà thôi, chứ ở Kinh-đô tiếng ấy không phổ-thông được.

7°) — Nói đôn, chứ không phải « nói ruỡn », mà ở Huế cũng có tiếng nói chơi.

8°) — Ốốc dộộc, nghĩa là khó coi, chứ không phải là « bậy bạ » vì như một ông quan mà mặc đồ rách rưới đi ra đường, thì người ta kêu là ốốc dộộc. Đại khái nghĩa ấy là như thế.

(Còn nữa)

Phụng-Đình, Tourane

CÁI CHÁNH - SÁCH CỦA TÀO-CÔN

Một chức tỉnh - trưởng thị-giá tám chục vạn đồng

Trong báo *South China Morning Post* có đăng tin sau này :

Các báo Tàu có nói một người Trung-hoa tên là Quang-Pinh-Nien xin mua cái chức tỉnh-trưởng tỉnh An-huy là tám chục vạn đồng. Nghe đâu quan Tuần-duyệt-sứ Tào - Côn đã ưng. Ngài định lấy về phần ngài sáu chục vạn, còn hai chục vạn thì cho quan Đốc-quân hai tỉnh An-huy và Giang-tô. Cứ như lời những người ở gần quan Tuần-duyệt-sứ nói, thì cái số sáu chục vạn của ngài lấy ấy để ngài dùng chi vào việc bảo cử tổng-thống. Nếu quả tin ấy là thực, thì ra các chức tước bên Trung-hoa, từ chức tổng-thống, chức tỉnh-trưởng, cho chí các chức nhỏ nữa, đều là cái đồ hàng bán đấu giá cả.

Cuộc thi thơ

Của Ngô-tri-Quyên nữ-sĩ

Thơ

MXXXVI

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Văn-miếu riêng mà của bầu chung.
Viện-học bia khoa ngày tháng Lý,
Sân Trình cửa Khổng đất trời đông.
Gió mưa khoan nhặt hồi Âu Á,
Non nước cao sâu giải Nhị Nùng.
Tôn-cổ mặn mà ơn bảo hộ,
Văn-minh thêm tỏ giống Tiên Rồng.

Đạo-đình-Hựu
Xã Lực-đáp phủ Ninh-giang

MXXXVII

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Văn-miếu làm gương qui-khách trông.
Mấy lớp cung tường coi rực rỡ,
Một bia Trâu Lỗ đứng ung dung.
Ấn sâu vũ hóa Nam như Bắc,
Đúc giống hương-lưu Nhị với Nùng.
Tự Lý đến nay bao quá khách,
Ngẩm trông Văn-miếu cũng vui lòng.

Trình-văn-Thăng
Làng Quảng-bị, Hà-đông

MXXXVIII

Nghìn năm văn vật đất Thăng-long,
Miếu cổ người kim một chút lòng.
Giếng Bích vẫn trong nguồn thánh giáo
Lầu Khuê còn vững vẻ nho-phong.
Bèo trôi nước chảy dòng sông Nhị,
Khói phủ mây bay ngọn núi Nùng.
Trải mấy triều vua còn dấu cũ,
Đỉnh-ninh một dạ vẫn tôn sùng.

MXXXIX

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Bóng cả cây cao miếu mấy trùng.
Lớp lớp ngói rêu in cuộc-tủy,
Hàng hàng bia đá tạc nho-tông.
Vo tròn quả đức hoi dòng thánh,
Vun bón cây văn tốt cõi Hồng.
Mưa gió trải bao nền học đời,
Mà hương còn được lửa còn nồng.

Trần-quốc-Bích
75, Rue Fellonneau, Hanoi

MXL

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Văn-miếu ai ơi thử ngửa trông.
Chót vót lầu Khuê còn dấu Ngự,
Long-lanh nước Bích vẫn màu trong.
Cung tường trước mở từ Lê Lý,
Đạo thống dài ghi với Nhị Nùng,
Thánh-quách kia còn khi biến đổi,
Tam-quan sừng đứng biết bao cùng.

Nguyễn-duy-Cương
Làng Vạn-phúc, Hà-đông

MXLI

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Miếu vũ cao bền với núi sông.
Cầm tú thêm hoa Thời-Tử giáo,
Cung tường dượm nguyệt Lỗ Trâu [phong.
Tiếng đàn huyền tụng lừng Nam Bắc,
Mảnh đá bia phong chói Nhị Nùng.
Một điểm linh-đài lưu quốc-túy,
Nghìn thu hương lửa biết bao cùng.

MXLII

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Miếu mạo này xem cũng lạ lùng.
Thù Tử như in nền quốc-túy,
Cung tường còn giữ nếp nho-phong.
Hạnh đàn mộc đạc lừng Nam Bắc,
Ngọc chấn kim khanh khắp Nhị Nùng.
Rao cảnh tầm mai lòng hứng cảnh,
Tắc thành quả Lỗ để hoàn cung.

Phạm-văn-Vẹ
13, Rue Vieille des Tasses, Hanoi

MXLIII

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Một chữ danh thơm cách mấy trùng.
Bảng hổ sắc rồng hồn quốc-túy,
Kính lân sử mã phách nho-phong.
Nhất nguyên hiệu khí in Nùng Nhị,
Vạn cổ hoa huân suốt Lạc-Hồng.
Sực nhớ Hán-hoàng qui quá Lỗ,
Đạn thanh gọi chút tấm lòng trung.

MXLIV

Nghìn năm văn vật đất Thăng-long,
Đời Lý làm nên miếu vũ cung.
Đài-các nguy-nga lừng cõi Bắc.
Cung-tường rực-rỡ ngất trời Đông.
Đại cân ghi tạc mùi làm biếc.
Tân tân nghênh-ngang về tía hồng.
Càng ngửa càng cao nền lễ giáo,
Rõ ràng tủ khí địa linh chung.

Nguyễn-văn-Phó
113, Rue des Médicaments, Hanoi

MXLV

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Trải Lý, Trần, Lê một cõi chung.
Trước ấng lầu khuê bao nước mến,
Sau hàng bia đá mấy đời trông.
Mảnh gương nhật-nguyệt in lòng Nhị,
Ngọn bút xuân thu điểm đỉnh Nùng.
Trời đất mặc dầu dâu bể lộn,
Cung tường vẫn thế lửa hương nồng.

MXLVI

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Nhận biết hay không tự tấm lòng.
Chiến-quốc xuân thu đời đã trải,
Nhị-hà Nùng-lĩnh đâu còn phong.
Non sông gấm vóc công triều Lý,
Dưỡng mối tinh hoa vận nước Hồng.
Miếu mạo kinh thay nền thánh đạo,
Thần quang rực rỡ chốn kinh đông.

MXLVII

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Quốc-sử ghi truyền Lý Thánh-tông.
Đình-tế lệ thường năm mấy tiết,
Giáp khoa bia tạc chữ muôn đông.
Lý, Trần, Lê trải nay triều Nguyễn,
Xuân, hạ, thu rồi lại tới đông,
Muôn nhân cung tường cao chót vót,
Gồm tam bất hủ đức ngôn công.

MXLVIII

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Roi rót còn đây chút cổ-phong.
Thánh đã xa xôi hiền đã khuất,
Nùng thường vững chãi Nhị thường [trong.
Học hành nhẫm lẫn vẫn tuy đổi,
Trời đất bao la đạo chẳng cùng.
Miếu mạo chẳng qua hình thức đó,
Còn riêng chiêm-ngưỡng tấc trong lòng

MXLIX

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Cốt cách tinh-thần cõi Á-đông.
Nước Lạc bấy lâu đường bể chứng,
Non Nùng sông Nhị phỏ màu biếc,
Cõi Lý cảnh Lê rạng vẻ hồng.
Tuyệt khó ấy ai nhà bức-tướng.
Nên đem truyền để bức gương lòng.

Dương-thiệu-Thanh
11, Rue Takou, Hanoi

Tin sau cùng

Paris, ngày 26 Octobre 1923

Cái vấn-đề bồi-khoản

Quan Poincaré có báo cho quan Coolidge biết rằng nước Pháp ưng việc đặt một hội-đồng Giám-định, có cả đại-biểu Hoa-kỳ để xét cái năng-lực của nước Đức về đường tài-chính miễn là hội-đồng chớ có bàn đến điều gì trái với tờ hòa-nghị Versailles thì thôi.

Hội-đồng Giám-định ấy do hội-đồng Bồi-thường cử.

Quan thủ-tướng Baldewin nước Anh có đọc diễn-văn ở Plymouth cũng nói rằng nên đặt một hội-đồng có đại-biểu của Hoa-kỳ cùng đại-biểu cả các nước có quan hệ trong cái vấn-đề bồi-khoản để bàn về cái vấn-đề ấy.

Bordeaux, ngày 27 Octobre 1923

Tại Cao-đẳng học-đường Gand

Báo *Intransigeant* có đăng các số sau này về vụ ông Cao-đẳng học-đường thành Gand nước Bỉ.

Ban học tiếng Flamand : Một học-sinh.

Ban học tiếng Pháp : Một trăm chín mươi ba học-sinh.

Giải thưởng Nobel

Giải thưởng Nobel (Y-học) về năm 1922, M. Archibald Hill, giáo-sư về khoa hình thể học ở Londres, và M. Otto Mayerhof, giáo-sư về khoa hình-thể học ở Kiew (Nga) được.

Giải thưởng Nobel (Y-học) về năm 1923 M. Frédéric Branting, và M. Mac Léod, ở Toronto (Gia-nã-đại) được. Hai ông này đã tìm thấy một vị thuốc dùng để trị bệnh đường-tiện.

Cavite, ngày 24 Octobre 1923

Mất trộm hai tấm thảm quý giá

Đêm mới rồi tại điện Versailles mất trộm hai tấm thảm lớn Gobelins mỗi tấm đáng giá một triệu quan. Hai tấm ấy về các tấm thảm của vua Louis XIV. Một tấm thêu tích ba thành Dounai, một tấm thêu tích vua vào thành Dunkerque.

VIỆC HANOI

Thời - tiết

7 giờ 27 độ
15 giờ 30 độ

Giá bạc. — Kể từ ngày 27 Octobre 1923, giá bạc ở kho Nhà-nước định là 8 fr. 50.

Thị giá quốc-trái. *Ngày 2 Octobre 1923* : 3 %. 55, 15. 3 %. 66.45 3 %. 82, 60. — 4 %. 1917 59. 30. — 4 %. 1918 58. 85. — 5 %. 1915-1916 73, 5. 5 %. 1920 85.85. 6 %. 1920 88. 95.

Quan Toàn - quyền Merlin đi kinh-lược. — Ngày hôm qua, sau khi đi xem các nhà máy, các xưởng kỹ-nghệ ở Haiphong, thì quan Toàn-quyền đã đi ô-tô ra Đồ sơn, cùng với quí phu nhân ở đó nghỉ mát, chừng đến thứ hai này ngài mới về Hanoi.

Quan Toàn-quyền định mấy bữa nữa lại đi kinh-lược các tỉnh Bắc-kỳ. Ngài vào Hà-đông trước nhất, rồi sẽ đi các tỉnh dưới Trung-châu và bao giờ các đường sá làm xong thì ngài mới lên Lang-sơn, Cao-bằng.

Quan Thống-sứ đã về Hanoi.

Quan Thống-sứ Monguillot cùng với quan Toàn-quyền đi du-lịch tại Haiphong và Hongay mấy hôm trước, đã đi ô-tô trở về Hanoi chiều hôm qua.

Ngày hội Đình-chiến. Tại phủ Toàn quyền nay đang trù-tính đến ngày hội Đình-chiến này đem chiếc pháo thuyền *Moqueuse* ở Haiphong lên đóng tại Hanoi để thêm vui hội. Không biết rằng bữa ấy nước sông còn to không, bằng không thì khó nỗi lên được.

Giúp các nhà bị lụt. — Bản-báo tiếp được của các viên chức tòng sự tại tòa Công-chính (Brigade d'études des Irrigations du Sông-mã à Phủ-quảng (Thanh-hóa) et Subdivision d'études à Chôm-song) gửi đến quyên giúp các nhà bị lụt, số này do M. Trần-Tư, thanh-tá tòa Công-chính, chuyển giao lại bản-báo, liệt kê như sau này :

MM. Charles Speck, 5 p ; Nguyễn-đình-Ân, 3 p ; Nguyễn-đạo-Tức, 1 p ; Nguyễn-kim-Xương, 1 p ; Hoàng-đình-Lưu, 1 p ; Nguyễn-bá-Tiếp, 1 p ; Nguyễn-Ninh, 1 p ; Nguyễn-v-Nhân, 1 p ; Đặng-đình-Tín, 1 p ; Phạm-khắc-Minh, 1 p ; cộng. . . . . 16 $ 00

Cộng số bạc bản-báo đã nhận được trước. . . 416. 60

Tổng cộng là : 432. 60

* * *

Hội-đồng trị-sự mới nhận được những số quyên sau này :

Số số 12 của ông Gobert quyên hộ :

MM. Ng-v-Thăng 1 p, Ng-ngọc-San 1 p, Phạm-chí-Tín 1 p, Lê-v-Thư 1 p, Vũ-đình-Long 1 p, Tissoni 1 p, Vũ-thương-Trung 1 p, vô danh thị 1 p, Trần-ngọc-Diễn 6 p, Trần-kế-Hanh 1 p, Nguyễn-văn-Dão 1 p, Nguyễn-hoa-Bình 1 p, Ng đức-Long 1 p, Ng-v-Quỳnh 1 p, Đỗ bá-An 2 p, Doãn-xúc-Long, Ng-hữu Ngọc, Đỗ-hữu-Đức, Chu-phan-Thiện, Lê-phan-Khôi, Dương-đức-Tuấn, Đỗ-trọng-hư, Phan-ninh-Tân, Đỗ-văn-Xuân, Ngô-chàng-Phát, Lê-lân-Hận, Ng-tiến-Thức, Ng-lân-Mai, và cụ Bà mỗi người quyên 0 p. 50, cộng tất cả là 28 p. 60.

Số số 17 của M. Đỗ-đình-Đắc quyên hộ :

MM. Ng-v-Bách 2 p, Ng-Tam, Phan-trọng-Quế, Phùng-huy-Linh, Ng-văn-Phúc, Trịnh hữu-Tường, Lê-bá-Kỳ, mỗi người 1 p, Ng-v-Tiến, Ng-Khuê, Trần-Trí, Ng-văn-Tiếp, Phan-như-Xuyến, Ng-v-Mão, Ng-đình-Lai, Ng-Công tức Thao, Đào-đình-Tô, Ng-huy-Oánh, mỗi ông quyên 1 p. Ng-trọng-Dung 2 p. Hồ-văn-Thái, Vũ-văn-Hàm, Trần-văn-Trí, Bùi-ngọc-Hoan, Phạm-v-Dinh mỗi người quyên 1 p. Vũ-ngọc-Lâm 2 p. Nguyễn-Đồng, Đặng-văn-Khôi, Ng-ngọc-Tư, Ng-đình-Tiến, Đinh v-Can, Phan-huy-Khâng, Tạ-ngọc-Lung, Ng-v-Bích, Bùi-đình-Thu, Ng-v-Ích, Ng-trọng-Hiệp, Ng-ngọc-Phan, Vũ-văn-Đôn, Ng-huy-Thụy, Ng-v-Oánh, Trịnh-đình-Bảo, Trịnh-x-Trình, Phạm-v-Lệ, Phạm-v-Sâu, Lê-đương-Thức, Đinh-v-Nhu, Hàn-ngọc-Trí, Ng-hữu-Tuệ, Thẩm-đình-Dương, Trần-ngọc-Bình, Đinh-văn-Hòa, Ng-sĩ-Phẩm, Ng-trường-Bình, Ng-Đệ, Vạn-đức-Ngư, Nguyễn-trọng-Dzinh và Ng-ngọc-Thành mỗi người 0 p. 50. Tước 0 p. 30, Ng-đức-Giêm 1 p, Ng-v-Bộ, Vũ-khắc-Cẩn mỗi người 1 p, Ng-trọng-Luận, Ng-v-Mưu, Ng-v-Vịnh mỗi người 0 p. 50. Cộng tất cả là 48 p. 80.

Số số 927 và 923 của ông Ng-hữu-Thu quyên giúp :

MM. Ng-mạnh-Trác 1 p, Phan-v-Uẩn 1 p, Ng-Phùng 1 p, Trần-v-Thịnh 1 p, Ng-đức-Du 1 p, Đàm-quang-Phiết 1 p, Chu-v-Đạt 1 p, Cao-ngọc-Loan 1 p, Trần-đình-Trừ 1 p, Chu-đình-Hiển 1 p, Yvong 10 p, Louis 5 p, Sen 10 p, Đạt 3 p, Bùi-huy-Tín 3 p, Ng-hữu-Cự 3 p, Ng-hữu-Tiệp, 3 p, Ng-v-Tân 3 p. Lê-bá-Từ 1 p, Trần-ngọc-Uyên 2 p, Hoàng-đình-Ninh 1 p, Chu-quang-Quán 1 p, Trần-v-Quay 1 p, Ng-xuân-Thanh 3 p, Hà-duy-Thăng 1 p, Ng-hữu Dân 3 p, Hà-trọng-Tín 1 p, Ng-đình-Văn 1 p, Lương-văn-Đính 1 p, Trần-v-Minh 2 p, Ng-v-Nông 1 p, Đỗ-văn-Ích 1 p, Phạm-ngọc-Ái 1 p, Ng-văn-Huệ 1 p, Ng-văn-Dĩnh 2 p, Lực-văn-Thành 1 p, Phạm-đức-Hinh 1 p, Ng-khắc-Ninh 1 p, cộng tất cả 77 p. 00

M. Lê-văn-Phúc quyên giúp nội những người làm trong sở ông được như sau này : Số số 7 cộng được 20 p. 49 và số số 10 cộng được 36 p. 50.

M. Ng-ngọc-Gnai, Secrétaire des Douanes à Các-bà có lòng nhiệt thành cổ động ở ngoài ấy và quyên được 185 p. 30. — Số bạc ấy và số quyên ông đã chuyển dộ lên tòa Đại-lý để nhờ quan Đại gửi về phủ Thống-sứ rồi.

Hội-đồng trị-sự lại vừa nhận được một cái mandat 10 p. 00 của quan Tuần Quảng-trị Trung-kỳ đã biểu khuyến thêm được trong năng tỉnh.

Hội-đồng trị-sự chúng tôi xin có lời cảm ơn các ngài đã có lòng nhiệt thành và hảo tâm giúp về việc phúc.

Phòng khám bệnh

của quan Thầy Thuốc tây

Phố hàng Điếu nhà nôa (Rue des Pipes) số nhà 9, ở Hanoi.

Ngày nào cũng khám bệnh từ 10 giờ sáng đến 12 giờ trưa, trừ chủ nhật và ngày lễ.

Phòng nuôi người bệnh, rất sạch sẽ. Chữa các bệnh người lớn và trẻ con.

3502

TRẢ GIÁ THỰC CAO

Quốc-trái bất cứ năm nào, hạng nào, mà mang đến bán cho bản-hiệu, sẽ tính một giá rất cao.

HOÀNG-XUÂN-LAN

Chủ hiệu Fonderie Tonkinoise

2039 *39, Phố hàng Quạt, Hanoi*

Tiệc tháng của hội Khai-trí tiến-đức. — Tiệc tháng của hội Khai-trí định vào ngày 31 Octobre 1923 (tức là ngày 22 tháng 9 ta) hồi 7 giờ tối. Tiệc xong đồ âm-nhạc.

Các ngài Hội-viên muốn dự tiệc, xin cho biên tên vào sổ « dự tiệc tháng » trước hai ngày.

Hội Khai-trí lại cảo.

Tập báo của hội Trí-trí Bản-báo vừa tiếp được tập báo số thứ ba của hội Trí-trí. Ngoại những bài thường lệ, từ số này trở đi, tập báo ấy lại đăng những bài « Địa-dư các tỉnh Bắc-kỳ » của MM. Đỗ-đình Nghiêm, Phạm-v-Thư, Ngô-vi-Liễn soạn, tỉnh nào cũng có địa-đồ đính theo, lại phụ thêm những nơi cổ-tích cùng là những nơi thắng-cảnh, thật là tiện cho các giáo-sư các lớp Sơ-đẳng cùng là khách du-lịch muốn biết địa-dư ở những nơi thường lắm.

Đền tiền lấy đất. — Quan Thống-sứ đã ký nghị-định trích ở số dự-toán lấy 37 p. 45 để đền cho mấy nhà bị lấy đất làm trường Pháp-Việt tại Việt-trì.

Cuộc đánh số giúp trẻ con Tây lạc vô thừa nhận. — Cuộc đánh số này đáng lẽ đến ngày 1er Novembre 1923 rút số, nhưng nay lại hoãn đến ngày 16 Décembre 1923. Có bán vé tại bản-quán, mỗi vé giá : 0 $ 50.

Gửi đi các tỉnh, phụ thêm tiền cước gửi thư phải-lại (Recommandé) tính như sau này :

Từ 1 vé đến 10 vé. . . . . 0 $ 11
Từ 1 vé đến 20 vé. 0 15

PHÒNG - THĂM - BỆNH

CỦA QUAN

Y-khoa Bác-sĩ MAURICE LOUBET

Thương thụ độ ngũ đẳng Bắc-đẩu bội-tinh. Nguyên chuyên về ngoại-khoa tại bệnh-viện Tenis, Fes, Rabat, Casablanca Port-Said Ai-cập Rồi.

Ngoại khoa, hộ-sinh, chữa mắt nổ các thứ bệnh lậu, bệnh giang mai

Giờ khám bệnh : Buổi sáng 7 giờ đến 9 giờ — chiều 14 — đến 17 —

KHÁM BỆNH : Giá 3 đồng một lần
XIN GIẤY LÀM-CHỨNG : GIÁ 1 $ 50
Phòng khám bệnh tại ĐƯỜNG GIA-LONG, 22, GIÁY nói số 236

3018.

Đã có lịch sang năm rồi. — Xin nói để các ngài biết rằng lịch sang năm của bản-quán đã làm xong.

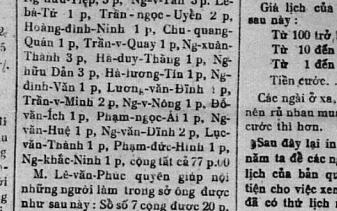
Vậy nếu các đại thương gia gần xa cần phải thừa lịch cho quí hiệu thì xin mời lại ngay bản quán mà đặt trước, nếu không đặt trước thì sau sẽ phải chịu giá đắt và lại hết cả bia vẽ đẹp nữa.

Giá lịch của bản-quán bán như sau này :

Từ 100 trở lên. . . . 0 $ 35 một
Từ 10 đến 100. . . . 0 40 »
Từ 1 đến 10. . . . . 0 45 »
Tiền cước. . . . . 0 20 »

Các ngài ở xa, muốn mua lẻ tưởng nên rủ nhau mua chung cho nhẹ tiền cước thì hơn.

Sau đây lại in mẫu một ngày đầu năm ta để các ngài biết cho rằng thứ lịch của bản quán làm ra thật rất tiện cho việc xem ngày, mà nhà nào đã có thứ lịch này thì bất tất phải mua quyển lịch tàu nữa.

Ngài nào ở xa, muốn viết thơ về, xin cứ gửi cho ông Quản-lý nhà in bản quán như sau này :

M. Bùi-xuân-Thiện
61-63, Rue du Coton, Hanoi.

TẠI HIỆU MOREAU JEUNE

102, Phố Hàng Trống, Hanoi

Bán giá rẻ vì phải đi xa. — Vậy trước khi mua drap noir, drap fantaisie, taupeline noire để may áo ta, và drap marengo để may áo pardessus, thì hãy nên đến xem của hàng ấy đã.

3691

Y-khoa bác-sĩ Sarraillé

5, Phố Thợ-nhuộm. — Giây nói số 336

Xét nghiệm máu, đờm rãi, phân, nước tiểu, bằng kính hiển-vi.

Chữa bệnh ho lao, bệnh giang-mai, bệnh sốt. Bệnh đau đa dầy, đau ruột, Bệnh đàn bà.

Nói được tiếng An-nam, không phải dùng thông-ngôn. Thứ ba, thứ năm, thứ bảy khám bệnh từ 4 đến 6 giờ chiều.

Từ ngày chủnhật, còn ngày nào cũng từ 9 giờ 30 sáng đến 12 giờ trưa, có hạn ngày giờ cho bệnh-nhân đến chữa

2080

Giam hãm trái phép. — Chiều thứ năm vừa rồi sở Mật-thám đã cho bắt tên Trần-ngọc-Lan, 51 tuổi và Ng-thị-Hai, 42 tuổi ở phố Riquier về tội giam hãm một đứa con gái lên 9 tuổi.

Hội Quảng-thiện nghĩa-trang. — Kể từ ngày 21 Octobre 1923, là ngày làm lễ khánh-thành hội Bắc-kỳ Quảng-thiện mở cửa trang, nhận các đơn xin ký táng. Những đơn ấy phải đính với giấy phép của quan trên cho và gửi lại ông giám-trang bản hội là M. Khương-Sơn, ở phố hàng Đào số 29, (Hanoi).

Nghĩa trang bản hội tọa lạc tại địa phận làng Nhân-mục (thôn Thượng-đình), ở giáp đường quan-lộ Hanoi và Hà-đông, vào quãng kilomètre 7-8. Bất cứ người có chân hội hay người ngoài đều xin ký táng được cả ; và hội cũng làm phúc cho những nhà nghèo khó nữa.

Ông bà nào muốn biết tường ước-lệ hội thì xin lại hỏi ông hội-trưởng bản hội, ở phố Mã-may, số 62 Hanoi.

Hội Quảng-thiện đã nhận được các món tiền giúp vào nghĩa-trang của các thân-hào gửi lại, xin liệt ra sau này : Hội Ái-hữu Ngân-hàng Đông-pháp 10 p. ; Hội Ái-hữu sở Hỏa-xa Vân-nam 10 p. ; M. Long-ký hội-viên Thành-phố Hanoi 5 p. 00 ; Mme Ngọc-tháp 2 p. 0 ; M. Kham, hiệu Trâu-vàng 5 p. 00 ; M. Bảo-thiện 1 p. 0 ; M. Lê-Ninh sở Công-chính 1 p. 00.

Các qui-ông, qui-bà có hảo tâm giúp vào việc thiện xin gửi lại cho ông hội-trưởng bản-hội, hay nhờ một ông hội-viên nào mà các ngài quen biết chuyển giao lại cũng được.

Những món tiền quyên-để ấy hội sẽ có biên-lai gửi lại.

Quảng-thiện-hội lại cảo

Tòa án binh. — Ngày hôm qua, Tòa án binh đã xử những việc sau này :

Đánh bề trên. — Ngày 18 Juin năm nay, người gà sông bạc ở Sóc-giang có xin một toán binh cho bắt người lính Tạ-v-Khôi vì hắn vào làm ồm sòm cả sông bạc. Được một lúc có một người cai là Ng-lúc-Thi và hai người lính đến bắt về trại. Một giờ sau Khôi lại trốn ra, vào buồng người cai trách mắng tàn tệ rồi nghe đâu lại đấy người cai xuống đất.

Người lính nhất định chối là không đánh và lại thưa rằng chính người cai ăn cắp 2 đồng bạc ở sông bạc.

Vì việc hồ nghi cho nên tòa thụ cho tên Khôi.

Việc án cắp. Đêm 1er Juillet mới rồi, người cai Ng-v-Thiều coi ở đền Cốc-lếu mất trộm 10 p. 97 một cái thắt lưng nhiễu đỏ và hai cái áo. Bẩy giờ kêu ầm lên, thì có một người lính coi ở đó nói rằng trông thấy một người mặc quần áo vàng vừa chạy trốn, hắn có đuổi theo thì thấy nó chạy vào một cái nhà gianh gần đó, chính là nhà người lính Vũ-bá-Đoài. Khi lại khám nhà đó thì quả thấy cái thắt lưng đỏ với 97 xu. Bẩy giờ người cai và mấy người lính bắt ngay Vũ-bá-Đoài đem đi. Nhưng Đoài không nhận gì cả, nói là vì sự thù hằn mà họ vu vạ đó thôi.

Tòa lấy làm hồ nghi cho nên cũng thụ như việc trước.

Sâm, Quế, Thục, Cao

Bán tại hiệu QUẾ-LÂM
số nhà 20, phố Phúc kiến
Chủ nhân : DƯƠNG-BÁ-TRẠC
Hàng thực tốt, giá thực rẻ
Quí khách dùng thử, sẽ biết thực hư.

2095

Nạn ô-tô. — Sáng hôm qua, cái ô-tô số T. 911 của sở Lục-lộ Sơn-tây do tên Ng-bá-Ry là chauffeur cầm máy, đi đến đầu phố hàng Gai và hàng Đào thì đụng phải một cái xe sắt trong có một người bảng Đường là Vũ-thị-Cả nhà ở phố hàng Vôi. Người đàn-bà ngồi xe ấy bị bắn ra ngoài, may chỉ xây-xát xoàng không việc gì, mà người phu xe cũng vậy. Nhưng trong khi đó thì để phải một người đi đường là Ng-v-Nhung làm thợ sơn nhà ở hàng Than số 11 bị trọng thương ở đầu và ở chân phải khiêng ngay vào nhà thương.

BẢN HẠ GIÁ

Giá bán lẻ tại Hà-nội

Thuốc STIC « PARFAITES » mỗi gói. 0p.08
Thuốc STIC « HAVANE » mỗi gói. . . . . 0 . 10
Thuốc STIC « ANGLAISES » (Thanh-hương) học vào hộp bán kín, mỗi hộp hai mươi điếu. . . . . 0 . 20

3697

VIỆC BẮC-KỲ

HAIPHONG

Quan Toàn-quyền tại Haiphong. — Ngày 25 Octobre, đúng 14 giờ 1/2, quan Toàn-quyền đi thăm trường học Henri-Rivière trong hai mươi phút đồng-hồ, đoạn lại lên xe vào thăm trường Kỹ-nghệ thực-hành. Quan Toàn-quyền Merlin hỏi ông Đốc-học trường Kỹ-nghệ là M. Fioleau nhiều vấn-đề thực-hành ở nhà trường thì M. Fioleau trả lời rằng sự kết-quả chưa hẳn viên mãn là vì có nhiều cớ, mà cớ thứ nhất là người mình chưa biết trọng công-nghệ, nhiều cậu học-trò mới năm được cái bằng Sơ-học tốt-nghiệp vào học nghề được ít lâu đã đâm ra chán-nản, chỉ lấp lếnh ra làm thầy thông thầy ký cả thôi. Nhưng ông lại nói còn những cậu nào tận tâm tập luyện thì cũng khá cả, thôi nhà trường ra đắc-dụng ngay, hoặc làm việc ở các xưởng tư-gia, hoặc làm việc ở các xưởng nhà nước. Quan Toàn-quyền Merlin đề ý quan sát công việc làm của các học sinh, từ cách bào cách tiện, đến cách rèn đúc và sửa chữa máy-móc ở một chiếc tàu trong ấy. Đoạn, ngài đi xem buồng ăn, buồng ngủ, lớp dạy chữ và lớp dạy về rất kỹ càng. Trước khi ngài lui gót có gọi ba cậu học-việc con Tây có tiếng là lười-biếng và cứng đầu cứng cổ lại răn rằng : « Các anh nên nhớ rằng các anh không có quyền-thế gì khác cả, mà lại chính là cái bổn-phận của

(Xem tượng thứ ba, ngài thứ hai)

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

Rượu bổ-đào:

TONIQUE TONKINOIS

Có tờ chứng-chỉ ban khen của HOÀNG-THƯỢNG

Theo hình tự nhiên in ra đây, chứ không như có những hình lạ, làm trò-cười cho trẻ-con và người có trí khôn thì không ai có thể tin được.

Xin xem-xét và so-sánh cho kĩ kẻo nhầm to !!!

Ngày mùng 7 tháng năm, niên-hiệu Khải-định thứ ba, tôa Nội-các phụng lời chân phê rằng :

Chiếu nay đại được phòng của MONTÈS qui-hóa, có thể nên một thứ rượu bổ để tăng ngự dùng qua rất hay, đáng nên gia thưởng, trước lạc phê thị giữ cho qui được phòng chế-ông để ở thanh-giá.

Khâm thế. !

敕 賜 藥 酒 名 曰 定 華 五 月 和 內 閣 大 臣 奉 旨 欽 此

Rượu này đã kê-cứu theo thủy-thổ và tính-chất người phương Đông mà chế ra, cho nên người bản-xứ già, trẻ, đều dùng được cả ! Xưa nay chưa có ai đã dùng mà chê được ! *Giá bán rất rẻ : 2$25 một chai lớn; từ sáu chai giờ lên sẽ trừ hoa-hồng, tùy theo nhiều ít.*

Bản-hiệu không cần phải vẽ những hình kì-dị làm lạ mắt thiên-hạ và trò-chơi cho trẻ-con, lại kể những truyện khó tin, người có kiến-thức chẳng ai tin được. Đã vậy, giá bán lại đắt quá, mà vị-tất có được công-hiệu cho tính-chất người bản-xứ.

Bào-chế MONTÈS

54, Phố Tràng-tiền, 54

HANOI

Xin xem tiếp theo ở trang thứ tư tờ báo này.

các anh cần phải làm gương tốt cho bao nhiêu người Annam ở quanh mình các anh đây. Vậy thì từ đây các anh cố mà hối-quá lại. »

Ở trường Kỹ-nghệ thực-hành ra vừa đúng ba giờ, các quan đi thẳng xe xuống bến đò để sang thăm sở Xi-măng. Ông chủ sở Xi-măng là kỹ-sư Berthé có đặt tiệc xâm-banh tại nhà giấy để nghênh-tiếp. Trước khi nâng cốc, M. Merlin khen ngợi công-trình vĩ-đại của hội chế-tạo Xi-măng.

Quan Toàn-quyền, quan Thống-sứ xem xét khắp mọi nơi rồi từ giã lên đến thăm xưởng tàu của ông Bạch-thái-Bưởi. Ở ngay cửa vào M. Bưởi dựng một cái nhà bằng lá cây rất ngoạn-mục, trong bày một cái ngai, một cái long-án có bày đỉnh trầm và độc-bình, giả gương, hai bên chè hai cái tàn. Hai bên lối đi vào nhà và xưởng máy có phu mặc áo nậu cầm cờ ngũ-hành và lộ-bộ bằng gỗ. M. Bưởi và M. Deschwanden đã chực sẵn ở nhà rạp, khi các quan vào đã an vị thì có bài diễn-văn chúc mừng quan Toàn-quyền.

Ngài đáp lại mấy câu đại ý rằng : ngài đi xem các nhà máy ở Halphong lần nào là lần đầu, phần nhiều là của người Âu kinh-doanh cả, cho nên ngài muốn xem một nơi công-nghệ của người Annam quản-đốc kinh-doanh lấy để rõ rằng việc hoạt-động của công-chúng không thể lấy mau daohẹn định được: «Phàm người nào sẵn lòng quả quyết và có nghị-lực làm công việc thì nước Đại-pháp cũng qui như là con vậy...»

Quan Toàn-quyền thăm xong nhà máy Bạch-thái-Bưởi thì trở về dinh quan Đốc-lý nghỉ ngơi cho đến 17 giờ rưỡi mới lại thăm phòng Thương-mại. M. Porchet là chánh hội-viên đọc một bản thống-kê các công việc rất kỹ càng và trình bày cuộc tiến-hóa của thành-phố. Quan Toàn-quyền đáp lại cũng chứng nhận Haiphong có cơ bành trướng thêm và thịnh đạt hơn nữa.

Đêm 25 Octobre quan Toàn-quyền ra nghỉ ở Đồ-sơn.

Tám giờ sáng ngày 26 ngài lại cùng với các quan xuống thăm quân-khẩu và hải-cảng. Quan Toàn-quyền đi đến chỗ nào cũng hỏi cặn-vặn kỹ-lưỡng và ngài để tâm ngay đến việc bảo thủ các nơi ấy là dễ-dàng khi hòa hoạn. M. Vidry là nhà bảo thẫu trình rằng việc đó phòng Thương-mại vẫn quan tâm từ trước, khắp mọi nơi có xảy nhiều ống nước, hễ khi nào bất hạnh thì các vòi rồng có thể mở ra mà bơm nước cứu chữa rất tiện. Quan Toàn-quyền khen phải, song ngài lại khuyên rằng nên tự chính bị việc đề-phòng hỏa hoạn lấy còn hơn là làm thời trông cậy vào sức người khác.

Ở hải-cảng về, các quan đi xe ô-tô ra cửa ngự rồi xuống mấy chiếc thuyền hơi mở máy chạy đi thăm các sông bến; đoạn lại trở về tòa Đốc-lý hội-nghị thương-thuyết các công-việc rồi mới giải tán.

VIỆT-TRÌ

Ai-tín. — Mme Du-văn-Dũng là vợ ông chủ sở Bưu-điện Việt-trì vừa tạ thế hôm 26, an táng tại Việt-trì. Xin có lời kính viếng bà và chia buồn cùng M. Du-văn-Dũng và quí quyến.

HÀ-ĐÔNG

Làng Quỳnh-đô khánh-thành đình. — Ngày 16 tháng chín ta làng Quỳnh-đô thuộc huyện Thanh-trì, giáp ga Văn-điển có rước phụng-nghênh, yên vị lên tòa đình mới tu tạo xong. Đám rước rất là nghiêm-chỉnh, vui vẻ, trông thật gian-dị, những chức-sắc bô-lão, cả đến đình-nam ăn vận chỉnh-tề đi có hàng lối, kiệu bành, kiệu ngọc-lộ, kiệu bát-cống đi nghiêm không quay ngang dọc như mọi nơi bảo là tại thần thành vui hứng cho nên quay.

Bi-nhân mục-kích tự lúc rước cho đến lúc dân tế yên vị thực là nghiêm trang, cắt cử đâu ra đấy, thương mục ha hòa, xướng-ca vui vẻ, tế xong người giáp nào về giáp ấy việc làng.

Làng này cải-lương đã 3, 4 năm nay, nhờ được cô ông học thức đang tại chức chịu khó về thu xếp, cho nên trong làng phong tục cải hoàn được nhiều lắm, và sang sửa được nhiều việc ích lợi cho dân, không như ngày xưa hay kiện cáo nhau, bè nọ đảng kia ức hiếp dân em. Làng này thu xếp làm đình, làm chùa mới cũng một lúc mà trên dưới được ổn thỏa tưởng cũng đáng khen Tòa đình này làm tại giáp thượng, đình làm theo kiểu mới, cao-rộng, sáng sủa, chứ không theo kiểu đình cũ, lụp-sụp, tối tăm, ẩm sầm.

Nhờ ơn quan Thiếu Hoàng đại-nhân, ngài về cấm nêu, cho nên phong quang, tiền thần hậu phật, đình trông ra con sông Tô-lịch, đường thiên-lý ngang qua, cây cối cổ thụ rườm rà mát mẻ, kẻ đi người lại tấp nập vui-vẻ cả ngày.

Nghe đâu hương-hội làng này cũng đã bàn sang năm xin phép quan trên mở chợ ở chỗ đầu cầu, tục gọi là « Cầu-giá », chỗ ấy rộng-rãi, các làng chung quanh như Ích-vịnh, Vĩnh-ninh, Lạc-thị, đều phải đi qua cầu ấy. Chợ ấy mở thì tiện cho sự buôn-bán trong hàng xã hàng tổng như thôn lúa, ngô đậu, khoai tây v. v. và lại tiện chở ra ga Văn-điển lắm, Chợ này trung độ, chợ Hà-đông chợ Bằng thì xa.

Mong rằng các ông chức sự trong hương-hội, các hương-hào, các kỳ-dịch cũng nên lưu tâm đến, như thế mới là lợi-ích, chắc quan trên cũng không vộ tính nào.

Một người trong tổng lại cảo

ĐÁP-CẦU

Cứu dân bị lụt. — Đến tối 27, 28 và 29 Octobre này, các ông hội-viên nhà hát Thắng-vân-đài Đáp-cầu và tiền Hội-đồng giúp các miền bị lụt Bắc-ninh, có tổ-chức một cuộc hát để lấy tiền cứu giúp cho dân các miền bị lụt. Tưởng cũng là một cái công quả rất to. Vậy ước ao rằng : các nhà từ-thiện đến những hôm ấy nên đến chứng-kiến cho đông, trước là hưởng một cuộc vui thanh nhã, sau là cứu giúp cho đồng-bào đương con trôi nổi, nào ai là người hằng sẵn, nào ai là kẻ hằng tâm, hãy mau ra tay tế độ mà cứu vớt lấy kẻ sắp tuần.

Cổ ngữ có câu : Thổ từ hồ bi, vật thương kỳ-loại, lại có câu : miêng khi đói, bằng gói khi no. Vậy dám xin các ngài kẻ ít người nhiều để giúp cho mau thành quả phúc, Mong lắm thay !

Ng-văn-Chung lại cảo

PHÚ-THỌ

Ăn trộm lúa. — Đêm hôm 14 ta vừa rồi, phiên tuần làng Thôn-liêm đi tuần phòng ruộng lúa, thấy năm sáu đứa đương gặt trộm ruộng của làng, lũ tuần vác gậy đến đánh đuổi, thì những quân trộm bỏ chạy về địa-phận làng Phao-vũng gần cánh đồng ấy. Bọn tuần cố đuổi bắt, nhưng chúng chạy mau lắm không bắt được. Về soát lại thì nó gặt trộm hết những hai sào, mà đã bó cả năm gánh lúa rồi, còn thì mỗi nơi một ít. Sáng ngày hôm sau kỳ lý làng Thôn-liêm đã đi kham và trình quan trên rồi.

PHÙ-LÝ

Tại xóm Bình-khang. — Tối hôm mới rồi có hai cậu công-tử trong khi đang vui vẻ tiệc ngọc với các chị em ở phố Bờ-hồ, tiệc còn đang vui thì không hay tại sao mà các cậu quay ra chửi nhau tùi bụi, giá chị em không khéo can thì có lẽ đến đánh nhau to. Hỏi ra thì chỉ vì các cậu tranh nhau một ả nào đó xuân-xanh đã ngoại tứ-tuần, mà các cậu thì mới đâu trong vòng nhị-thập. Thế mới biết nghề chơi mỗi người có một cái thú riêng.

X. lai cảo.

(Xem trang thứ tư).

TRƯỜNG MỚI MỞ

Ai muốn xin vào học trường Quảng-trí mới mở ở phố Jambert số 13, nên đến hỏi tại trường ấy. Tiền học phí các lớp, trường ấy định như sau này :

Lớp Enfantin	0 $ 50
— Préparatoire , .	0 60
Elémentaire. . .	0 80

3707

茂 MAO-SENG 盛

57, Rue Jean-Dupuis Phố Mới), Hanoi

MÁY NÓI SỐ 248

Hiệu tôi mở từ năm 1889, kể được 34 năm chuyên nghề làm các thứ gạch hoa, cống, chấn-song bằng xi-mo. Được nhiều giấy khen của Nhà-nước.

Hàng tốt, giá công hạ, vì hiệu tôi muốn mong đông khách.

Qui-khách có dùng, xin mới chiếu cố.

2045 MẠC-TRỊNH kính cáo.

KÝ TÊN KHÔNG RÕ

Bản-quán xin các ngài mua báo khi có việc gì rắt thư đến bổ báo-quán, thì cho biết tên số in ở tờ giấy gói báo, hoặc là gửi cho bản-quán cái giấy quản xị, để cho người làm sẽ tìm kiếm. Nếu các ngài thường hay kỳ tiền vẫn tắt, hoặc thảo quá, không sao đọc được, thành ra nhiều khi bản-quán không biết ai mà trả lời.

SẢN-NHIÊN-ĐÀI

Tối thứ bảy 27 Octobre 1923

TÀM PHÚC TƯƠNG TRI

Trêu người chi hỡi sắc khuynh thành,
Để khách tang bồng hoàng mất xanh.
Hay nhỉ vì ai nên thế nhỉ.
Hư danh nào biết sự thành danh.

Tối chủ nhật 28 Octobre 1923

THỬ TINH BÁO NGHĨA

Ô hay gì ghẻ với con chồng.
Nỡ để riêng oan khách mà hồng.
No vật giả ơn người đúc hạnh.
Kìa ai phi nguyện chỉ tang bồng.

Tối thứ hai 29 Octobre 1923

Diễn hai tích

Một tích chèo cổ — Một tích tuồng pho

Tích thứ nhất :

BẠCH XÀ CẦM

Tích thứ hai :

CÁT TU KHÍ BÀO

Toàn đào kép trẻ-con diễn rất khéo

Cần người làm việc

Cần một người Annam làm vô-tuyến điện (Télégraphe sans fil) cho tàu « *Cochinchine* » chạy Hongkong.

Ai muốn làm cứ lại nhà Lec Wo, số 122, phố Khách, Haiphong mà thương lượng.

3702

HỘI ĐỒNG-ÍCH

đang giải-tán

LỜI BÁ CÁO

Cùng các nhà có tiền gửi ở Hội Đồng-Ích :

Ông bà nào có tiền gửi ở Hội Đồng-Ích, là Hội cho vay và giữ tổng từ giành, hiện đang giải-tán, thời xin đem ngay lại, hay là gửi recommandée nhà giây-thép ngay lại cho ông E. CHATAIGNEAU, là Giải-Tán-Viên, ở phố Jauréguiberry (Giốc Hàng-Kèn) số nhà 3, Hanoi, những sổ gửi tiền cùng các biên-lai lại để tiện dự-định việc giả tiền.

Khi nhận sổ sẽ có biên lai chứng nhận.

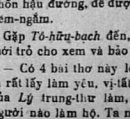
Giải-Tán-Viên

P. Pon. E. CHATAIGNEAU.

Y. M. GRENÉS.

3094.

PHOSPHATINE FALIÈRES là một món vật thực khó mà bắt chước được.

Đã có tánh dưỡng như sữa, mà lại ngon, ngọt, đỡ ăn. Dùng nuôi con nít và đỡ dưỡng những kẻ tỳ vị yếu. Phải đòi cho thiệt hiệu Phosphatine Falières.

Coi chừng kẻo lầm đồ gian giả, bắt chước theo bột thần hiệu

PHOSPHATINE FALIÈRES

Bột này bên cùng xứ, tại PARIS thì ở đường đe la Tacherie, miếu bài 6.

Nước mắm

Nước-mắm là một vị thực-phẩm có ích của dân Việt-nam ta. Nên HẢI-LỢI công-ty chúng tôi hết sức khảo-cứu, lập xưởng chế-tạo tại Hanoi, nay đã làm được nhiều hạng Nước-mắm ngon, và thật là sạch-sẽ, hợp cách vệ-sinh, đúng điều lệ ngày 21 tháng chạp năm 1916, về cách làm Nước-mắm Nhà-nước. Nay đã có chấy của tòa Thí-nghiệm khen như sau này :

Nước-mắm ngon, tốt, và đúng được điều-lệ ngày 21 tháng chạp năm 1916.

« Conclusion ».

Excellent produit répondant aux conditions fixées par l'arrêté du 21 Décembre 1916.

Bán lẻ, bán buôn, hàng ngon, giá hạ. Qui-khách nào chiếu-cố, tất phải vừa ý. Có cả hạng đặc-biệt đóng chai, để dùng lễ biếu thực là tiện lắm.

Có cả muối, và mắm-tôm tốt lắm. Qui-khách nào ở xa, muốn dùng thử hàng nào, xin viết thư về, chúng tôi xin sẵn lòng, tiện đường gửi ngay theo cách nhận-hóa giao-ngân.

Nay cẩn-bạch

HẢI-LỢI CÔNG-TY

Chế-tạo-Xưởng tại Thái-hà, Hàdông

Tổng-cục lại, 72, Jean Dupuis, Hanoi.

2092

HIỆU BÁN ĐỒ VÀNG BẠC

NAM-BẢO

16, Rue de la Soie, 16

HANOI

Bán đồ vàng, đồ bạc; các thứ mặt đá thực và giả, kính gọng đồi mồi, đồng hồ quả quít, ô đàn bà, giầy cườm, giầy kim tuyến, giầy nhung, v. v.

Vàng đúng tuổi và bạc nén.

Lợ khéo kỹ công và giá thực.

3077

XIN XEM CHO KỸ

Phần nhiều các qui-khách xem báo thấy có đăng các-bệnh của bản-hiệu, đến khi sẽ mua lại mua ở hiệu thuốc khác, sau nhờ mà làm ra không đỡ được, lại viết thư trách bản-hiệu. Vậy gọi có mấy lời kính trình các qui-khách rõ cho và xin các ngài từ rày đã có lòng chiếu-cố đến bản-hiệu thì xin nhận rõ :

« Nhà Bán-thuốc Ed Montès có đông-hồ ba chuông mà ở ngay giữa phố Tràng-tiền, số nhà 54, Hanoi. »

Nay kính,

Ed. MONTÈS,

54, Rue Paul Bert, Hanoi.

Số 68

NGỌC-KIỀU-LÊ

(Chuyện một người nữ-sĩ có tài nhà ngọc phun châu, lại giữ được gia trong tuyết sạch, đáng làm gương cho bàn quần-thoa. Xem chuyện này thì đủ biết rằng các bậc danh-nhân ở trên thế-giới từ xưa đến nay, đều bởi cái tinh-anh trong trời đất chung đúc mà nên, thợ Tạo hề có phân biệt nam-giới và nữ giới.)

NGUYỄN-ĐỖ-MỤC dịch thuật

Tô ngự-sử nhìn *Tô hữu-bạch*, thấy hình dung tuấn-nhã, mừng mà bảo rằng :

— Ta nhớ năm ta trông thấy hiền-diệt thì bấy giờ hiền-diệt còn đẻ chôm. Thấm-thoắt chưa bao lâu mà bây giờ đã trở nên một bậc mỹ-trượng-phu, khiến cho già này xiết bao mừng rỡ.

Tô-hữu-bạch nói :

— Ngu-diệt này chẳng may thân-phụ sớm mất. Mấy năm trước dây thân-mẫu lại mất, ngặt vì đường-sá xa-xôi, thành ra không năng đến thăm thúc-phụ được. Chiếc thân lưu-lạc, trông sau nghĩ trước hổ thẹn xiết bao !

Tô ngự-sử nói :

— Lão-thúc này, nay đã già rồi, con cái hiếm-hoi. Vả cũng yêu-mến, tiên-trình có bạn. Ta thấy hiền-diệt đang độ tuổi trẻ, tiền-trình viễn-đại mai ra có có lâm về-vang cho tôi-phải họ nhà được, ta cũng lấy làm vui lòng.

Tô-hữu-bạch nói :

Còn nhờ thúc-phụ dạy bảo mà tác-thành cho.

Tô ngự-sử nói :

— Ta hiềm-hoi không con, hiền-diệt thì cha mẹ lại đều mất cả. Hôi đầu năm ta viết thư cho hiền-diệt, đã có nói đến việc ấy. Ý ta muốn nhận hiền-diệt làm con, khiến cho dưới gối sum-vầy, không đến nỗi sầu-muộn. Còn sau này có được phong-tặng, xin để nhường tiên-huynh và tiên-tẩu, hiền-diệt nghĩ thế nào ?

Tô-hữu-bạch nói :

Thúc-phụ nghĩ thế là chí phải ! Bởi cớ-tử này có chỗ nương-nhờ thì hai thân ở dưới suối vàng, cũng được yên dạ. Thúc-phụ còn muốn như vậy thì cố lẽ nào ngu-diệt lại không muốn.

Tô ngự-sử nghe nói mừng lòng, mới chọn ngày tốt, rồi sửa tiệc làm lễ, để nhận *Tô-hữu-bạch* làm con, từ bấy giờ hai chú cháu vẫn gọi nhau là phụ, tử.

Các quan phủ huyện cùng các hương hoạn nghe được tin ấy, đều kéo nhau đưa đồ lễ đến để mừng tân công-tử. Không ngờ *Lý* trung-thư cũng ở trong họan ấy, liền đem bức cẩm-bình đến mừng.

Hôm ấy, *Tô* ngự-sử bận việc quan, giao cho *Tô-hữu-bạch* tiếp các hương-hoạn. *Lý* trung-thư trông thấy tân-công-tử tức là *Tô-hữu-bạch*, giật mình kinh-sợ, vội-vàng đứng dậy chắp tay xin lỗi.

Lý trung-thư nói :

— Hôm trước tiểu-đệ đi vế, thấy đại-huynh đã bỏ đi, cứ áy-náy mãi, tất đại-huynh cho tiểu-đệ là người vô-phép. Tiểu-đệ đã sám-sửa các đồ hành-lý, sai người nhà đi tìm khắp mọi nơi, chẳng thấy đại-huynh đâu. Chỉ vì đỗ bận một chút mà thành ra đắc-tội với đại-huynh, đến nay hỏi-han không biết đường nào. Bây giờ được biết đại-huynh là « Thông-minh qui-giới », thật rằng tiểu-đệ có mắt mà không trông thấy núi *Thái-sơn*. Ngày nay lại bỗng gặp đây, xin đại-huynh thứ-thỉ cho tiểu-đệ.

Tô-hữu-bạch nói :

— Hôm trước đến quấy-nhiễu đại-huynh, tự nghĩ xiết bao cảm-kích. Chỉ vì bận có chút việc, vội quá phải đi, lại sợ đại-huynh quá yêu ma cổ gửi, cho nên không dám cáo-biệt.

Lý trung-thư nói :

— Đại-huynh rộng lượng hải hà, tất không chấp-trách, nhưng tiểu-đệ nghĩ đến lúc nào, vẫn không được yên lòng vậy.

Lý trung-thư hai ba lần xin lỗi, rồi mới cùng các hương-hoạn cáo-từ lui ra. Khi *Tô* ngự-sử việc quan xong, tra-kiếm các lễ-vật, nhưng hiềm gặm vóc vàng bạc, nhất-thiết không nhận, chỉ có thư-họa văn mặc là những lời tán-dương đức-chính, đã có lạc-khoản, thế tất phải nhận.

Tô ngự-sử xem khắp một lượt, phần nhiều những lời sáo-hoạt, khi xem đến 4 bài thơ trong bức cẩm-bình của *Lý* trung-thư, thanh-tân kỳ-dật, có vẻ xuất-sắc, rất lấy làm yêu. *Tô* ngự-sử sai người nhà đem treo ở chỗn hậu đường, để được hàng ngày xem-ngắm.

Gặp *Tô-hữu-bạch* đến, *Tô* ngự-sử mới trỏ cho xem và bảo rằng :

— Có 4 bài thơ này lời-lẽ tân-kỳ, ta rất lấy làm yêu, vị-tất đã phải là của *Lý* trung-thư làm, không biết người nào làm hộ. Ta nghe nói con cũng thích nghề từ-phú, chớ nên cho mấy bài thơ này là văn thù-phụng mà không ngoạn-thưởng vậy.

Tô-hữu-bạch nói :

— Bốn bài thơ này thực con làm bộ. Gọi là chắp-chảnh cho xong việc, sá chi mà thân-phụ ngợi-khen.

Tô ngự-sử kinh-ngạc mà rằng :

Nếu vậy thì là lắm ! Ta vẫn nghi đất *Sơn-đông* làm chi có bậc cao-tài này, mà cũng không ngờ học-lực của con bấy giờ đã được như thế. Nhưng ta hãy hỏi con : đầu đuôi thế nào mà thành ra con lại làm thơ giúp ông ta ?

Tô-hữu-bạch nói :

Khi con đến đây, giữa đường bị cướp, hành-lý mất hết, không thể đi được, tình-cờ gặp ông ta, ông ta hứa tặng lộ-phí cho con, vậy nên con làm giúp. Bấy giờ ông ta chỉ nói mừng quan Ân, thành ra con không biết là ai.

Tô ngự-sử nói :

— Trong mấy hôm nay, ta bận nhiều việc, chưa kịp hỏi chuyện con. Hôi đầu năm ta sai người đón con, con đã nhận lời đi, cớ sao sau lại không đến, mà bây giờ lại bỗng đến đây là nghĩa thế nào ?

Tô-hữu-bạch nói :

— Khi con ở nhà, it hay đi đâu, thành ra không thuộc đường lối. Bấy giờ vẫn trông thẳng con đường lớn đi ra nơi sông, cứ phòng ngược đi, không ngờ lại đi lạc sang *Câu-dung-trấn*, qua *Cầm-thạch-thôn*. Ngày hôm sau biết là lạc đường, toan quay trở lại thì bỗng cảm-hàn bị bệnh, không thể gượng được, phải vào nằm nhờ tại chùa *Quan-âm* ở đây, chữa thuốc hàng nửa tháng trời mới khỏi, vì thế mà thành ra thất-ước. Con nghe nhà chùa nói chuyện ở đây có một tiền-thư con quan thị-lang họ *Bạch*, vốn người tuyệt-sắc, lại giỏi nghề văn-thơ. Con có lòng vọng-tưởng, muốn cầu làm vợ, nhưng nhiều người bảo con rằng *Bạch* lão-gia kén rể kỹ tính lắm, không phải dễ đâu. Con lại dò biết quan *Ngô* hàn-lâm ở *Kim-lăng*, tức là chỉ thân với ông ta, nói gì ông ta cũng nghe. Nay *Ngô* hàn-lâm phụng chiếu tiến Kinh, cho nên con đi chuyến này, một là đến tìm thân-phụ, hai là muốn nhờ *Ngô* hàn-lâm làm mối

Tô ngự-sử nói :

— Quan thị-lang họ *Bạch* có lẽ là *Bạch-thái-huyền*, tức là bạn đồng-niên với ta. Việc ấy ta biết rõ. Con gái ông ta gồi nghề văn-thơ thật, mà ông ta kén rể kỹ tính thật. Năm trước chỉ vì một câu chuyện tỉ-hôn, xuyết nữa tính-mệnh khôn toàn !

(Còn nữa)

VIỆC TRUNG-KỲ

TOURANE

Giúp người Nhật-bản. — Về việc cứu giúp người nước Nhật-bản trong cơn tai nạn vì cái thảm họa động đất và chết cháy ở Đông-kinh, Hoành-tân mới rồi đây, thì trong thành-phố ta cũng như nơi khác, tất cả nhân-dân, quân-linh, viên-quan, cùng khắp cả các hạng người, ai nấy cũng đã tùy tình hằng tâm hằng sản, kẻ đa người thiểu đều có lạc quyên một lần rồi; bây giờ riêng về phần quân-linh lại mới tiếp được lệnh truyền nhờ mấy ngày đình đám vui chơi để lấy tiền liền quyên thêm vào khoản nghĩa trợ ấy một lần nữa.

Bởi thế, quan Trung úy giám-đốc binh vụ ở Đà-nẵng đã tổ-chức một cuộc hát bội ba hôm, bắt đầu từ 25 cho đến 27 Octobre, tại trong công quán để lấy tiền cứu giúp cho người bị nạn bên Nhật.

Quan Trung-úy đã đạt tờ mời các thân hào các hội Hữu-ái, các hạng trước Hoa-kiều và quan huyện Hòa-vang, sáng chủ nhật 21 Octobre đến hội đồng tại nhà công quán, để tuyên bố cái mục đích mở cuộc xướng ca ấy, và nhờ các chức việc cổ động nhân dân trong thành thị đến xem hát cho đông.

Cứ như cách tổ chức của nhà binh chuyến này thì chắc rằng cuộc hát hội ấy sẽ thu được nhiều tiền, vì hiện nay cái rạp hát, về bên vật liệu thì có hàng tổng thuê mướn và cung cấp cho, còn sự trần thiết thì có các viện hội-đồng thành phố và các viên bang trưởng giúp đỡ. — Ông chủ nhà máy điện cũng hứa thắp đãi đến điện cho ba đêm. Như vậy thì chỉ còn có món tiền thuê ban hát nữa, số ấy đã định một trăm đồng và tiền lộ phí bốn chục, nhưng về khoản lộ phí, thì quan Trung-úy sẽ xin với sở Hỏa-xa chuẩn miễn cho. Phí tổn ít thì chắc thế nào thêm lời cũng được nhiều. Số người định mời cũng khá đông, chắc rằng sẽ được nhiều người hoan-nghênh lắm.

Một giấc êm ru! — Có một người bồi ông Tây kia, chẳng rõ bởi cớ gì, sang ngày không thấy thức dậy; đến khi chủ nhà vào được trong phòng thì chàng ta đã chết cứng từ bao giờ; chủ nhà lấy làm hoảng hốt lập tức cho khiêng đến nhà thương, thì cũng vô phương cứu mạng; nghe nói quan thầy thuốc có định mổ thầy khám nghiệm, nhưng sau thân-nhân đã xin nhận đem về mai táng rồi.

Sự chết ấy đại-đề chỉ có thế, mà mấy hôm nay đã nảy ra một câu chuyện rất kỳ, mà nhất là bên đàn bà con gái thì lấy làm tin về đường hào ứng lắm. Nguyên là chàng ta góa vợ có một năm nay, đã ước định nối chỉ xe dây cùng một chị gái hóa nọ là vợ thầy thông, cũng con nhà tử tế!

Nay cả hai bên cũng đều no tang mãn khóc, nên chi anh chàng đem nạp sính lễ bên nhà gái và định ngày thành thân, bất đồ tự nhiên lại xảy ra sự tử biệt như vậy, thì cũng tự nhiên mà người ta bày đặt cho là vợ trước của chàng ta về hộp cỗ — Lại còn một điều nữa là số chị nọ sắt phu, cho nên chồng sau chưa cưới mà đã chịu làm gái hoa một lần nữa — Cứ như cái câu chuyện ấy thì quả là một điều mê tín dị-đoan, nghe rất nhàm tai người kiến-thức.

Tuy thế mà nghĩ đến tình cảnh đôi đàng thì thật đáng thảm, đáng thương thay.

THUẬN-THÀNH

BOTTIER — CHAPELIER

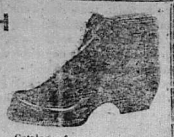
7, Rue des Caisses, 7 — Hanoi

Nguyễn-tiến-Hảm, propriétaire

Diplôme de mérite

Exposition des Beaux Arts 1918
Concours Foire de Hanoi 1922

Télégramme THUẬNTHÀNH bottier Hanoi

Catalogue franco sur demande

2096

Dùng thuốc phải cẩn-thận mới được!

Rượu bổ-đào: TONIQUE TONKINOIS

Đã mươi mấy năm nay Bản-hiệu giao-thiệp với người bản-xứ đã nhiều lắm, và đã được lòng quí-khách tin-cẩn, là bởi sự thực-thà ngay-thẳng. Tưởng nay cũng nên nhắc lại để các ngài so-sánh và xuy-xét thì sẽ biết rõ hơn sự thực-thà của Bản-hiệu. Thứ rượu bổ-đào của Bản-hiệu, người bản-xứ đều hết tiếng là một vị thuốc rất rẻ tiền và rất quí để trị các chứng bệnh như: kém ăn-ngủ, mỏi-mệt, còm-yếu, hay chóng mặt nhức đầu, đau xương đau mình, lại rất là bổ sức cho đàn-bà đẻ, người ốm mới khỏe, người già-yếu sức lực kém có thể khỏe lại như khi trẻ, con nít từ 10 tuổi sẽ được mau lớn! Vì thế thứ rượu này đã được võ-sổ tờ chứng-chỉ là công-hiệu.

Giá bán 2$25 một chai lớn, từ sáu chai trở lên sẽ trừ hoa-hồng.

Hiệu Bào-chế MONTÈS, 54, phố Tràng-tiền, Hanoi.

Nhiều kiểu lạ!

Hiệu CHẤN-HƯNG nhà đồ ở phố hàng Bạc, số 80, Hanoi, chuyên-môn chữa theo đồ mem-trang nữ-trang bằng vàng bạc thiệt, có nhiều kiểu khéo, thanh nhã hợp thời trang, đã có tiếng chắc-chắn, buôn bán chắc chắn, có giấy cam-đoan rằng: Vàng bạc dùng cần dùng tuổi, khi không dùng nữa mà đưa lại thì không thiệt gì. Các quí-khách nên lại hiệu ấy mà mua bán, không còn nghi ngại gì nữa.

2095

Nhà Bán-đồ « TÂM-TÂM » Hà-nội, ở phố hàng Trống. Chủ-nhật, thứ năm nào cũng có bán từ tám giờ sáng.

Hiệu GIU-ICH *tức là Công-ty* CHU-VĂN-MINH *ở Haiphong, đường Sadi-Carnot, số 115 có nhà máy nấu dầu và chế các thứ sơn tây dù các màu đặt dấu* CON GÀ VÀNG.

Sơn rất tốt, giá bán phải chăng, xin đồng-bào chiếu cố nội hóa, cứ viết thư cho hiệu lấy mẫu, sẽ xin gửi biếu ngay.

2055

QUINQUINA CUSSAC

BỔ SỨC — KHỎE NGƯỜI

Chế bằng rượu vang tốt. Rượu ấy làm cho ngon cơm, và cái vị nó rất ngon.

Rượu ấy khỏe và bổ làm cho người mới đau khỏi được phục-sức, trị được bệnh huyết-suy, bệnh sốt rét cùng bệnh mệt nhọc.

Ai muốn giữ gìn sức khỏe nên dùng rượu này.

Hiệu GUIONEAUD FRÈRES

HANOI — HAIPHONG

Đứng làm đại biểu bán rượu ấy cho khắp cả hạt Đông-pháp

THUỐC CHỮA BỆNH THƯƠNG GÂN

Chúng tôi lấy làm vinh hạnh mà bá-cáo cho công chúng đều biết rằng quan Bác-sĩ Leroy, là thầy thuốc, có các nhà thương ở Ba-lê mới tìm được một thứ thuốc rất công hiệu để chữa những bệnh không nghĩ được, bệnh đau gân, bệnh gió, đánh trống ngực, khó thở, lẻ làm cho chỉ được sáng, cho ăn được yên lặng và được tinh tường.

Quan Bác sĩ Leroy nghĩ bảo thuốc Neurinase này dùng mà chữa bệnh không ngủ được đau gân, đau sốt thì rất là công hiệu. Thực là một thứ thuốc rất tốt, không nguy hiểm gì cả, mà ở xứ nóng dùng thì lại càng tốt lắm.

Ở các hàng bào chế to đều có bán cả.

1054

Bệnh đờn-ông

KHÔNG CON

hay là đờn-bà KHÓ CHỊU THAY thì chữa bằng thuốc VITALINE. Thuốc này tuốt các nông cũng được.

Thuốc này là vị thuốc của các Lương-y trong các sứ để chữa bệnh không con. Ấy là một vị thuốc mới tìm được, báo chí theo văn-học kiêm thời, mà nhứt là hiệu lắm. Có nhiều lời khen ngợi tánh thuốc ấy.

Tiệm chánh: LABORATOIRE VSTALINE, môn bài 35 ở đường Blanche tại thành PARIS.

Giá một chai (có lời khuyên-giải rõ ràng và kính về cho để hiểu cách dùng của ông Lương-y Jean) là 20 quan tiền Langsa.

Tiệm bán lẻ ở Hanoi: Ed. CHASSAGNE, bằng thuốc.

LỆ MUA BÁO

Xin nhắc lại để các ngài được biết rõ rằng: tiền mua báo thì phải trả trước. Vậy các hiệt quí ông nào mua thì gửi liền cho; bổ khỏi có tiền cứ theo ngày mua thì hạn-kỳ hết sẽ tới. — Mua báo thì tính từ tháng hoặc mùng một tháng tây trở đi cho gọn.

HIỆU BÁN ĐỒ VÀNG BẠC

泰 LỢI-THÁI 利

110, Rue des Changeurs, 110

HANOI

Bản-hiệu chuyên nghề ngót 20 năm, buôn bán thực thà, được nhiều quí-khách chiếu-cố, hàng ngày vẫn gửi vàng và đồ vàng đi bán các tỉnh trong cõi Đông-pháp và Cao-miên Laos.

Dù khách quen hay lạ, hễ gửi Commande mà có đặt ít tiền trước thì bản-hiệu cũng chiếu theo thời giá mà gửi đồ đến tận nơi.

2065

NHỮNG ĐỒ TƠ LỤA HIỆU C. J. BONNET LÀ TỐT HƠN CẢ

PACHOD Frères & Cie LYON

2059

Distillerie du Nord

NGUYỄN-VĂN-MÃO

31, Bd Henri d'Orléans, Hanoi

Mới có một nhà của người Nam-việt được phép lập lên để chế các thứ rượu mùi, hiệu là ÔNG SAO, hiện có quí-quan trong-nom cẩn-thận, so với các thứ rượu đã chở ra bán tại Bắc kỳ thì khác hẳn lắm, xin các quí khách nhận rõ hiệu rượu ÔNG SAO cho khỏi nhầm.

Bản-hiệu lại quản lý ở Đông-Pháp, bốn thứ rượu Rhum Grands Mornes Got-Frères, giá vừa rẻ mà lại ngon hơn các thứ rượu Rhum khác.

Bản-hiệu bán buôn, bán lẻ, giá tính rất rẻ. Xin các quí-khách chiếu cố đến cho.

Ông nói số 867

2073

MUỐN TRỪ CÁC BỆNH SỐT RÉT CÁCH-NHẬT, BỆNH SỐT RÉT RỪNG NÊN DÙNG THUỐC

QUINOFORME

hoặc ống, hoặc viên

Tại tất cả các thuốc-tiệm Pháp toàn dùng một thứ thuốc này.

Gửi mẫu tại tất cả các chai nào cũng

Nhà chế thuốc LACROIX, 25-31, Rue Philippe de Girard — PARIS

Ở các ông mắc phải bệnh tinh-lậu và giang-mai) khuyên các ông chớ dùng thuốc nhảm, tốn tiền mà bệnh càng thêm nặng. Các ông nên mua thuốc ở Hiệu TỪ-NGỌC-LIÊN, số nhà 46, phố Principale, tỉnh Bắp-cầu, là một nhà chuyên-trị, bán thuốc bệnh tinh đã có tiếng, không ngày nào là không tiếp được giấy ngợi khen ở các nơi gửi lại.

Cả cước độ hơn một đồng một lọ.

2062

HÀNG MỚI SANG

Rẻ hơn mọi năm mà lại tốt vì là lúc hàng đến giá bạc cao, mời các ngài lại mua mau kẻo hết.

Mũ — Các ông và các cậu từ 2 tuổi trở lên mũ nào cũng có và đủ các số đầu.

- Feutre (laine)
- Feutre (longs poils)
- Feutre (velours)
- Casquettes Russes
- Casquettes nouvelles
- Bérets matelot

PARAPLUIES POUR HOMMES, DAMES ET GARÇONNETS

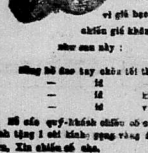
CACHES-NEZ LAINE TRÈS BONNE QUALITÉ

POLOS ET BAS TRICOT FANTAISIE PUR LAINE, ETC. ETC....

HAI-CHINH

Nhà chế tạo các thứ mũ

74-76, Rue du Pont-en-Bois, Hanoi

Đồng-hồ đeo tay hạ giá

Mỗi cái 1$00

Thưa các quý khách, những đồng-hồ đeo tay của bản-hiệu vì giá bạc cao 8 quan nên chúng tôi xin bớt giá mỗi cái 1$00, nếu chiếu giá không bớt thời xin biếu cái kính giọng vàng có hộp xin xem như sau này:

			giá trước	nay
đồng hồ đeo tay nhỏ tốt thấy giờ			9$ 40	8$ 40
—	id	có kim ly	6 00	5 00
—	id	kim thép và kim vàng	4 10	3 10
—	id	vuông thợ xinh	5 30	4 30

Mỗi các quý-khách chiếu cố cho 7 cái mà không bớt giá, chiếu giá trước) thời xin kính tặng 1 cái kính giọng vàng đôi mũi và 1 cái hộp kính aluminium và cả tiền nước nữa. Xin chiếu cố cho.

TONG-YUNE-TAI

48, Phố hàng Ngang, HANOI

Minh tạ lương y

Tôi phải bệnh chỉ ngót 18 năm, mỗi khi đại-tiện đau đớn khó nhọc, sau được Monsieur A. Chi chủ nhà máy giêm, Hanoi giới-thiệu tôi đến chữa tại nhà M. Tchuong-Quay-Lam, 26, phố hàng Đường, Hanoi, là người đã chữa khỏi ông ta vừa xong, sau tôi đến chữa trong 3 tuần lễ là khỏi hẳn, những ngày đang chữa có thể làm lụng, đi lại, được như thường không đau không sót. Chiếu-đại thỏa khả-đáng.

Vậy tôi xin có mấy lời cảm tạ lương-y và giới-thiệu lương-y cùng các nhà mắc phải bệnh ấy.

LUONG-VO-SUNE

Chủ-hiệu Đông-xương-Long

Đại cơ-khí xưởng Hanoi

N° 65, Phố hàng Bồ, N° 65.

LAXO SODYL

Một thứ hạt gấp chất muối của loài quả thì xúi bọt lên.

Là thứ thuốc nhuận tràng rất tốt,

Thứ thuốc tẩy rất dễ dùng.

Trừ bệnh táo cùng các chứng khác vì bệnh táo sinh ra một cách rất chóng, như nhức đầu, đau gan, dạ vị, đau ruột, bệnh trĩ, đau đầu ruột, bệnh trệ, nhọt lở, vân vân.

Thứ thuốc này hiệu nhất, rẻ nhất.

Giá tiền: 1$25 một lọ 10 hay 15 liều

Về phần Đông-pháp có gởi bán tại:

Hiệu Bào chế E. CHASSAGNE

59, phố Paul-Bert, Hanoi

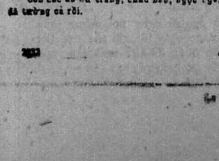
寶 PAO-VA

28, Phố Hàng Bồ, Hanoi

寶 公 什 牌 門 面 補 行 內 河 京 東

Chúng tôi kính-trình các quý khách biết rằng nay chúng tôi mới có sang: 1° Một bọn đồ ngà rất tốt như là quả cầu chạm rồng, vông, điếu rất thuốc lá, đũa, vân vân.

2° Một bọn nhiều kính đủ các thứ mặt, mặt đen mặt trắng, mặt vàng, mặt mồi lá cây, vân vân. Lại có cả nhiều kính gọng bằng vàng tây, gọng bọc vàng, gọng đồi mồi, vân vân; quá xuất dầu lại mà đeo những nhiều kính này thì hợp phép vệ sinh lắm lắm.

3° Một bọn đồng-hồ quả-quít đeo tay, đồng-hồ bọc cuông, đồng-hồ báo thức, đồng-hồ chăm-sóc, vân vân.

4° Một bọn chiếu sử đều sứ, lọ sứ, bát sứ, bộ sứ để tiêu-tiền tay là bày cảnh cũng được và tế hình vân vân.

5° Một bọn đồ mỹ-thuật ở Bắc-kinh sang.

Các thứ hàng mới sang kể sơm sơ trên này thôi xin bán hạ giá, mong cậy các quý-khách chiếu-cố cho thì chúng tôi lấy làm ân-cần lắm lắm.

Cần các đồ nữ-trang, châu báu, ngọc ngà, vàng thì không kể, chắc các quí-khách cũng đã trông cả rồi.

Cẩn-cáo

HIỆU PAO-VA

Phố Hàng Bồ, số nhà 28, Hanoi.

2033

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)